

Yinelenen yayın başvurusu ve yayını geri çekme olayı

The case of duplicated submission and it's withdrawal

Fatma Suna Kırac

Pamukkale Üniversitesi Tıp Fakültesi, Nükleer Tıp Anabilim Dalı, Denizli-Türkiye

Bir olgu sunumu farklı tarihlerde (6 ay ara ile) aynı sorumlu yazar tarafından X dergisine gönderiliyor. Yazının başlığı, dergi editöründe daha önce incelediği bir yazıyı çağırıldığı için tüm dergi kayıtlarını geriye dönük olarak inceliyor. İnceleme sonunda yazının, daha önce aynı başlıkla, farklı iki yazar ismi eklenerek ve geri kalanların isim sırası değiştirilerek aynı yazar grubu tarafından yayınlanmak üzere dergiye gönderildiğini saptıyor. Editör, sorumlu yazara, iki yayında birebir örtüşme (%100) ile uyumlu duplikasyon olayı olduğunu ve duyduğu üzüntüyü bildiren bir mektup yazarak, etik hakkında "X" dergisinde çıkan yazıların dikkatle okunmasını öneriyor (1, 2). Duplikasyon olayında yazarların ve editörün ileride karşılaşılacağı olumsuz durumları açıklıyor. İlk yazara Editörün elektronik mektubu hazırlandıktan bir gün sonra, sorumlu yazar yanlılığı açıklayarak üzüntüsünü ve yazıyı geri çekmek istediğini bildiren mesaj gönderiyor. Ancak, mesajında duplikasyon olayı ve yazar isimleri ile isim sırasındaki değişikliğin nedenleri konusunda hiçbir açıklama yapmıyor.

X dergisi Editörü sorumlu yazarın gönderdiği mesajı yetersiz kabul ettiği için, yayının ret edildiğini bildiren mektup yazıyor. Bunun üzerine sorumlu yazar, Editör ile tekrar iletişim kurarak yanlılığın gerekçelerini ayrıntılı şekilde sunuyor ve yazıyı geri çekme isteğini yineliyor. Bu açıklama yeterli görülerek, Editör tarafından yazarın geri çekme isteği kabul ediliyor. Dosya kapatılıyor.

Bu gibi bir durumda ne yapılmalı? sorusuna yanıt arandığında, COPE örneklerinde verildiği gibi, eğer yazarın yanıtı yeterli değilse ve durum hakkında geçerli açıklama yapamazsa Editör yayını ret eder; her iki yayında yer alan tüm yazarlara oluşan durum ve derginin gelecekteki davranışı hakkında bilgilendirme mesajı gönderir. Ayrıca, yazarın amirine ve/veya araştırma yönetiminden sorumlu kişiye bilgi verilmelidir. Editör yazıyı geri çeke-

rek incelemeyen çıkarabilir veya okuyucuya olayı açıklayıcı anonim bilgilendirme mesajı yayınlatabilir (3, 4). Benzer olayları özetleyen COPE olgularının hakemler ve editörler tarafından incelenmesi yol gösterici olacaktır (4-7). Bu olgulardan birinde, yazar tarafından yazının geri çekildiği gün başka bir dergiye gönderildiği ve yayınlandığı bildirilmektedir (COPE case 08-18). Bundan dolayı, yazarlar bir dergide incelenmekte olan yazıyı daha hızlı yayınlanır düşüncesi ile başka bir dergiye göndererek tekrarlı başvuru (resubmission) ve duplikasyon olayını yapmalarını gerektiği konusunda uyarılmalıdır.

Kaynaklar

1. Kırac FS. Bilimsel yanılma olayında yayın sonlandırma süreci: Önemli ve tartışmalı bir konu. Anadolu Kardiyol Derg 2011; 11: 79-80.
2. Kırac FS. Bilimsel yanılma: Tekrar yayınların tanımı ve çeşitleri, olası sonuçlar. Anadolu Kardiyol Derg 2011; 11: 174-8.
3. Sox HC, Rennie D. Research misconduct, retraction, and cleansing the medical literature: lessons from the Poehlman case. Ann Intern Med 2006; 144: 609-13.
4. Committee on Publication Ethics (COPE): Guidelines on Good Publication Practice. Available at URL: <http://www.mco.edu/lib/instr/libinsta.html>; <http://www.publicationethics.org.uk>
5. Wager E, Barbour V, Yentis S, Kleinert S. Retractions: Guidance from the Committee on Publication Ethics (COPE). retraction guidelines_final 3 approved 2 Sept 09. Available at URL: <http://www.mco.edu/lib/instr/libinsta.html>; <http://www.publicationethics.org.uk>
6. Whose responsibility is duplicate submission? COPE case 2004/04-32. Available at URL: <http://www.mco.edu/lib/instr/libinsta.html>; <http://www.publicationethics.org.uk>
7. COPE case 09-15; case 08-18; case 07-26. Available at URL: <http://www.mco.edu/lib/instr/libinsta.html>; <http://www.publicationethics.org.uk>

Yazışma Adresi/Address for Correspondence: Fatma Suna Kırac, MD, Prof, FASNC Pamukkale Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Nükleer Tıp Anabilim Dalı, 20100 Denizli-Türkiye Tel: +90 258 265 17 92 Faks: +90 258 265 17 92 E-posta: fskirac@yahoo.com

Çevrimiçi Yayın Tarihi/Available Online Date: 11.05.2011

©Telif Hakkı 2011 AVES Yayıncılık Ltd. Şti. - Makale metnine www.anakarder.com web sayfasından ulaşılabilir.

©Copyright 2011 by AVES Yayıncılık Ltd. - Available on-line at www.anakarder.com

doi:10.5152/akd.2011.087